

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-85>

УДК 339.1

ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

PECULIARITIES OF CONDUCTING INNOVATIVE BUSINESS IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATIONS

Анопа Антон Станіславович

аспірант,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-9291-3782>**Ілляшенко Сергій Миколайович**

професор, доктор економічних наук,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5484-9788>**Anopa Anton, Iliashenko Sergii**

National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"

Цифрова трансформація є ключовим фактором розвитку інноваційного бізнесу в умовах технологічних змін. Впровадження передових технологій, таких як штучний інтелект, Інтернет речей, хмарні обчислення та блокчейн, сприяє підвищенню ефективності бізнес-моделей, гнучкості управління та персоналізації клієнтського досвіду. У статті проаналізовано особливості ведення інноваційного бізнесу в цифровій економіці, розглянуто бізнес-моделі Freemium та Scrum, оцінено вплив цифрових технологій на конкурентоспроможність компаній. Визначено основні виклики цифрової економіки для стартапів та традиційних бізнесів, зокрема гіперконкуренцію, фінансові бар'єри та необхідність швидкої адаптації до змін. Результати дослідження можуть бути використані для розробки стратегій цифрової трансформації та підвищення інноваційного потенціалу компаній.

Ключові слова: інновації, цифрова економіка, інноваційний бізнес, технологічні трансформації, бізнес-моделі.

Digital transformation is a key driver of innovative business development in the era of technological change. The rapid adoption of advanced technologies such as artificial intelligence, the Internet of Things, cloud computing, and blockchain enhances business model efficiency, improves management flexibility, and enables personalized customer experiences. This study explores the peculiarities of conducting innovative business in the digital economy, examining the impact of digital transformation on competitiveness, strategic management, and operational efficiency. The research methodology is based on theoretical analysis, synthesis, and comparison of existing business models adapted to the digital environment. Particular attention is given to the Freemium and Scrum models, which have proven effective in maintaining competitiveness and ensuring sustainable development in digital markets. The study identifies key challenges associated with digital transformation, including increased market competition, financial constraints, and the necessity for continuous innovation. By analyzing startup ecosystems, the research highlights the parallels between emerging businesses and established companies undergoing digital adaptation, demonstrating how agile strategies and technology integration contribute to resilience in highly competitive environments. The findings suggest that while digital transformation offers significant opportunities, it also demands new approaches to business management and operational efficiency. Companies must invest in flexible business models, advanced analytics, and automation to remain competitive. The study's conclusions provide practical insights for business leaders and policymakers aiming to optimize digital strategies, enhance innovation potential, and foster sustainable growth in the digital economy. This research contributes to a better understanding of how digitalization reshapes the business landscape and provides a foundation for future investigations into adaptive strategies, financial sustainability, and the role of emerging technologies in business transformation.

Keywords: innovations, digital economy, innovative business, technological transformations, business models.

Постановка проблеми. Технологічні трансформації, спричинені впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій Четвертої промислової революції (IP4.0), кардинально змінюють структуру економіки та бізнес-середовища. Цифровізація бізнес-процесів, автоматизація виробництва, розвиток штучного інтелекту, Інтернету речей, хмарних технологій та блокчейну формують нові умови функціонування підприємств. Це призводить до появи нових бізнес-моделей, зміни конкурентних стратегій та необхідності адаптації компаній до нової економічної реальності.

Таким чином, постає проблема формування ефективних стратегій розвитку інноваційного бізнесу в умовах цифровізації. Вирішення цієї проблеми дозволить підприємствам підвищити свою конкурентоспроможність, покращити ефективність бізнес-процесів та забезпечити їхню стійкість у довгостроковій перспективі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останні десятиліття цифрова економіка стала свідком експоненційного зростання. У дослідженні Крауса Н. М., Крауса К. М. та Марченка О. В. [1] розглядаються питання інноваційного підприємництва та цифрового бізнесу в контексті трансформаційних змін, спричинених цифровізацією економіки. У дослідженні були розглянуті дані, отримані з офіційного сайту Державної служби статистики України [2], що дозволяє оцінити масштаби цифрової трансформації в національному економічному просторі. Дослідження Девідсон Р. [3], присвячене значенню цифрової трансформації для сучасного бізнесу та аналізує ключові фактори, що сприяють її успішному впровадженню. Дослідження Cécile C., Edward L., Saglietto L [4] присвячене аналізу економічних і соціальних наслідків Індустрії 4.0. У дослідженні Troy D., Kindness D., Perez Y. [5] розглядається концепція freemium як однієї з ключових бізнес-моделей у цифровій економіці. Дослідження Wright N. [6] присвячене зростанню популярності віддаленої роботи та використанню віртуальних команд у сучасному бізнес-середовищі і також підкреслює важливість методологій Agile та Scrum для ефективного управління віртуальними командами. У дослідженні Шапошник А. [7] розглянуто вплив цифрової трансформації на сферу інноваційних послуг. У дослідженні Xintong Y. [8] проаналізовано вплив цифрової трансформації на інвестиції в інновації. У дослідженні Wang Z., Lin S., Chen Y., Lyulyov O., Pimonenko T.

[9] проаналізовано вплив цифровізації на ефективність бізнесу через інновації бізнес-моделей. Дослідження базується на аналізі 1663 компаній, що котируються на фондових біржах Шанхаю та Шеньчженя. У дослідженні Sadigov R. [10] розглядається вплив цифровізації на розвиток підприємництва в контексті управління бізнес-інноваціями. У дослідженні Kibik O., Taran-Lala O., Saienko V., Metil T., Umanets T., Maksymchuk I. [11] автори аналізують сучасні тенденції цифрової трансформації, які вимагають від компаній гнучкості, адаптивності та ефективного використання цифрових технологій для забезпечення конкурентоспроможності. У дослідженнях Ястремської О., Рудич А., Буреннікової Н., Віштак І., Прядко О. та ін. [12–14] було проаналізовано стратегічні аспекти цифровізації бізнесу, маркетингові підходи до координації інноваційних процесів, а також методи оцінки ефективності впровадження цифрових технологій.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є узагальнення існуючих теоретичних підходів та практичних аспектів ведення інноваційного бізнесу в умовах цифрової трансформації економіки, а також визначення ефективних стратегій його розвитку на засадах цифровізації.

Для досягнення поставленої мети сформовано такі завдання:

- проаналізувати ключові тенденції цифрової трансформації та їхній вплив на інноваційний бізнес;
- дослідити особливості застосування сучасних бізнес-моделей, зокрема Freemium та Scrum, у цифровій економіці;
- визначити основні виклики, з якими стикаються стартапи та традиційні бізнеси в умовах гіперконкуренції та цифрових змін;
- оцінити вплив цифрових технологій на конкурентоспроможність підприємств та розробити рекомендації щодо оптимізації їхніх стратегій цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Успішне впровадження цифрової трансформації вимагає стратегічного підходу, який узгоджується з цілями та можливостями бізнесу.

Цифрова трансформація супроводжує бізнес-моделі у відповідь на очікування споживчого попиту.

В умовах цифрової економіки та технологічних трансформацій інноваційна діяльність промислових підприємств стає ключовим фактором їхньої конкурентоспроможності та стійкості на ринку. Впровадження нових

технологій, цифрових рішень та автоматизованих систем управління сприяє оптимізації виробничих процесів, підвищенню продуктивності праці та створенню принципово нових бізнес-моделей.

Одним із важливих індикаторів рівня інноваційної активності є динаміка впровадження інноваційної продукції у промисловості. Аналіз цих показників дозволяє оцінити масштаби цифрових змін та визначити пріоритетні напрями розвитку технологічних ініціатив у бізнесі.

У таблиці 1 наведено кількість упровадженої інноваційної продукції промисловими підприємствами України у 2000–2023 роках [2], зокрема кількість нових для ринку рішень та обсяги введених в експлуатацію інноваційних машин і обладнання. Висхідна або низхідна динаміка цих показників може свідчити про рівень адаптації підприємств до викликів

цифровізації, ефективність державної політики підтримки інновацій, а також загальні тенденції розвитку промислового сектору в контексті технологічних трансформацій.

У перші роки досліджуваного періоду (2000–2010) спостерігається тенденція до зростання кількості впроваджених інноваційних продуктів, що свідчить про активізацію інноваційної діяльності підприємств та позитивний вплив процесів цифровізації. Проте після 2010 року відзначаються значні коливання показників, що можуть бути наслідком економічної кризи 2014–2015 років, скорочення державного фінансування інноваційної діяльності та нестабільної ситуації на ринку капіталів.

Особливо помітно стрімке зростання у 2020 році (рис. 1), що пов'язано з впровадженням карантину у зв'язку з епідемією Covid19. Поширення коронавірусної хвороби сприяло

Таблиця 1

**Кількість упровадженої інноваційної продукції (товарів, послуг)
промисловими підприємствами**

	Кількість упроваджених видів інноваційної продукції (товарів, послуг), од.	З них	
		нових для ринку, од.	упроваджених машин, обладнання, од.
2000	15323		631
2001	19484		610
2002	22847		520
2003	7416		710
2004	3978		769
2005	3152		657
2006	2408		786
2007	2526		881
2008	2446	840	758
2009	2685	719	641
2010	2408	606	663
2011	3238	900	897
2012	3403	672	942
2013	3138	640	809
2014	3661	540	1314
2015	3136	548	966
2016	4139	978	1305
2017	2387	477	751
2018	3843	968	920
2019	2148	418	760
2020	4066	691	647
2021	1756	375	689
2022	2347	405	420
2023	2715	437	488

Джерело: [2]

розвитку онлайн сервісів та переходу бізнесу в онлайн режим для виживання в умовах нестачі клієнтів та споживачів.

Військові дії спричинили руйнування промислових потужностей, скорочення інвестицій у технологічні розробки та переорієнтацію бізнесу на кризове управління. Це суттєво вплинуло на можливості підприємств впроваджувати нові технології, а також зменшило загальний рівень їхньої інноваційної активності.

Попри це, навіть у складних умовах воєнного стану підприємства продовжують розвивати інноваційні рішення, зокрема в галузях, що сприяють посиленню обороноздатності, кібербезпеки та цифрових комунікацій. Надалі відновлення промисловості потребуватиме комплексної стратегії підтримки інноваційного розвитку, залучення інвестицій та інтеграції українських підприємств у міжнародні цифрові екосистеми.

Значущість цих даних у дослідженні полягає у можливості визначення ролі цифрових технологій у модернізації виробництва, оцінки бар'єрів на шляху інноваційного розвитку та формулювання рекомендацій щодо підвищення інноваційної активності підприємств в умовах цифрової економіки.

Аналіз динаміки впровадження інноваційної продукції промисловими підприємствами України у 2000–2023 роках свідчить про періоди як активного впровадження інновацій, так і значних спадів, що зумовлені як внутрішніми економічними факторами, так і зовнішніми викликами.

Оскільки технології продовжують розвиватися, цифрова трансформація залишатиметься критичним пріоритетом для компаній будь-якого розміру. Майбутнє цифрової трансформації буде сформовано такими новими

технологіями, як штучний інтелект, блокчейн, квантові обчислення тощо. Компанії, які використовують ці технології та продовжують впроваджувати інновації, матимуть хороші можливості для процвітання в цифровій економіці.

Серед ключових технологічних тенденцій, які сприяють успішному веденню інноваційного бізнесу, можна виділити такі:

1. Штучний інтелект (AI) та машинне навчання (ML). Інтелектуальні алгоритми дозволяють бізнесу автоматизувати процеси, аналізувати великі масиви даних та прогнозувати ринкові тренди. Від персоналізованих рекомендацій до аналітичних рішень для управління ризиками – AI та ML значно підвищують ефективність прийняття управлінських рішень.

2. Інтернет речей (IoT). Взаємопов'язані пристрої, оснащені датчиками та аналітичними модулями, створюють можливості для моніторингу та оптимізації бізнес-процесів у реальному часі. Завдяки IoT компанії можуть прогнозувати потреби у технічному обслуговуванні, покращувати логістичні процеси та персоналізувати взаємодію з клієнтами.

3. Технологія блокчейн. Використання блокчейну підвищує прозорість транзакцій, забезпечує безпеку фінансових операцій та створює нові підходи до управління даними. Інноваційні бізнес-моделі у фінансовій сфері, управлінні ланцюгами постачання та сфері охорони здоров'я активно впроваджують блокчейн для підвищення надійності та ефективності операцій.

4. Економіка спільного використання. Платформи, що базуються на принципах спільного споживання ресурсів, відкривають нові можливості для бізнесу. Моделі peer-to-peer (P2P) дозволяють компаніям оптимізувати

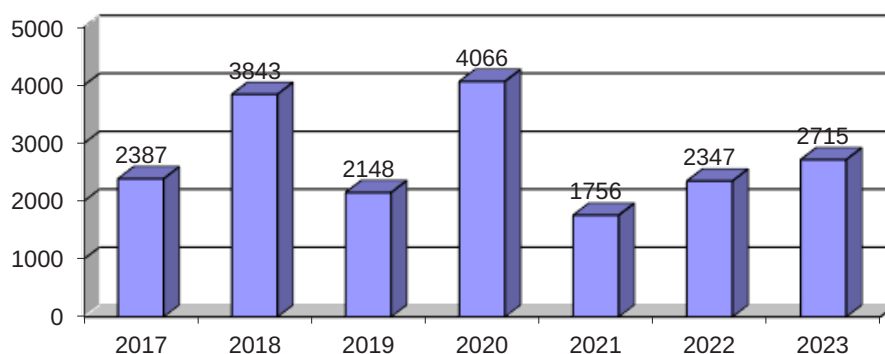

Рис. 1. Динаміка упровадженої інноваційної продукції (товарів, послуг) промисловими підприємствами, одиниць

Джерело: складено автором за матеріалами [2]

зувати використання активів, підвищувати доступність послуг і розширювати ринкові можливості.

5. Зростання FinTech-рішень. Фінансові технології значно змінили підхід до управління фінансами, пропонуючи цифрові платформи для мобільних платежів, онлайн-банкінгу, альтернативного кредитування та автоматизованих фінансових сервісів. Використання FinTech підвищує фінансову доступність та ефективність бізнес-операцій.

Усі ці технологічні рішення суттєво впливають на конкурентоспроможність інноваційних компаній, сприяючи:

- Оптимізації операційних процесів завдяки автоматизації та аналізу даних.
- Посиленню взаємодії з клієнтами через персоналізовані сервіси та омніканальні комунікації.
- Створенню нових ринків та бізнес-моделей, що базуються на цифрових технологіях.
- Підвищенню доступності ресурсів та послуг, що дозволяє малому і середньому бізнесу конкурувати з великими корпораціями.

Таким чином, у сучасному цифровому середовищі інноваційні компанії мають можливість використовувати передові технології для зміцнення своїх ринкових позицій, розширення клієнтської бази та підвищення операційної ефективності. Стратегічне впровадження цифрових інструментів стає вирішальним фактором успішного ведення інноваційного бізнесу та його стійкості у конкурентному середовищі.

В умовах цифрової економіки компанії змушені адаптувати свої бізнес-моделі до нових реалій, використовуючи сучасні технології та підходи до монетизації. Одним із ефективних інструментів цифрової трансформації є бізнес-модель Freemium, яка поєднує безкоштовний доступ до базових функцій із можливістю придбання розширених сервісів або преміальних функцій. Ця модель стала широко поширеною серед технологічних компаній, інноваційних стартапів та інтернет-платформ, дозволяючи їм ефективно залучати клієнтів і створювати стаке джерело доходу.

Успішне ведення інноваційного бізнесу в умовах цифрової трансформації неможливе без ефективних підходів до управління командами та бізнес-процесами. Однією з найбільш популярних методологій у сфері цифрового бізнесу є Scrum.

Scrum є частиною гнучкої методології Agile, яка базується на принципах ітеративного роз-

витку, постійного вдосконалення та ефективної командної взаємодії. Вона широко використовується в IT-секторі, цифрових стартапах, маркетингових агентствах та інших інноваційних сферах, де необхідно швидко адаптуватися до мінливих умов ринку.

Цифрова трансформація сприяла появі нових типів бізнесу, зокрема стартапів, які стали ключовими драйверами інновацій у цифровій економіці. На відміну від традиційних підприємств, стартапи функціонують у середовищі високої невизначеності та швидких змін, використовуючи гнучкі бізнес-моделі, новітні технології та цифрові маркетингові стратегії. Аналіз труднощів, які виникають у стартапів, дозволяє екстраполювати ці проблеми на ширший бізнес-контекст, оскільки навіть великі компанії в умовах цифровізації змушені діяти в умовах нестабільності, жорсткої конкуренції та необхідності швидкого прийняття стратегічних рішень. Дослідження стартапів дає можливість зрозуміти фактори виживання, збереження конкурентних переваг та ефективної адаптації бізнесу до змін.

Високий рівень конкуренції в цифровій економіці впливає на стартапи на багатьох фронтах:

По-перше, бар'єр для входу в цифрову економіку відносно низький. Це означає, що відбувається постійний приплив нових конкурентів, що ускладнює конкурентне середовище для стартапів.

По-друге, в умовах все більш насиченого ринку стартапам доводиться набагато більше працювати, щоб диференціювати свої товари або послуги і привернути увагу споживачів.

Нарешті, висока конкуренція часто призводить до цінової війни. Особливо в цифровій економіці, де ціни часто є більш прозорими, стартапам може довестися необхідність знижувати ціни до рівнів, які загрожують їхньому прибутку, намагаючись залишатися конкурентоспроможними.

Наведена табл. 2 ілюструє деякі ключові проблеми, з якими стартапи, ймовірно, зіткнуться в гіперконкурентній цифровій економіці.

Першим і, мабуть, найбільш значущим викликом, з яким стикаються стартапи в цифровій економіці, є забезпечення початкового фінансування. Традиційні фінансові установи, такі як банки, часто насторожено ставляться до інвестування в стартапи через передбачуваний рівень ризику. Це призводить до залежності від альтернативних джерел фінансування, таких як венчурні капіталісти, ангельські інвестори та краудфандингові кампанії.

Таблиця 2

Проблеми, з якими стартапи можуть зіткнутися в гіперконкурентній цифровій економіці

Виклик	Опис
Утримання клієнтів	З кількома доступними варіантами підтримувати лояльну клієнтську базу стає все складніше.
Рентабельність	Гостра конкуренція часто призводить до цінових війн, що може зашкодити прибутку стартапу.
Новаторство	Щоб виділитися на переповненому ринку, стартапи повинні постійно впроваджувати інновації – процес, який може зайняти багато часу та бути дорогим.

Джерело: складено автором за матеріалами [1]

Таблиця 3

Наслідки технологічного прогресу на бізнес-моделі

Площа	Вплив технологічного прогресу
Бізнес-модель	Потребує постійних модифікацій, щоб залишатися актуальним і конкурентоспроможним.
Операцій	Може оптимізувати операції, але вимагає від команд підвищення кваліфікації для використання нових технологій.
Ринкова конкуренція	Підвищення конкурентоспроможності в міру того, як все більше стартапів впроваджують нові технології.

Джерело: складено автором за матеріалами [1]

Ще однією важливою проблемою є управління та прогнозування грошових потоків. Стартапи в цифровій економіці часто мають непередбачувані потоки доходів, особливо на ранніх стадіях. Високі витрати на утримання клієнтів і низький початковий дохід часто призводять до стану «спалювання готівки», коли стартапи витрачають більше, ніж заробляють.

Нарешті, стартапи в цифровій економіці часто стикаються з тривалими термінами окупності. Оскільки багато з цих компаній є піонерами нових послуг або продуктів, їм доводиться інвестувати значні кошти в процес розвитку, перш ніж вони зможуть побачити віддачу від інвестицій. Ця затримка прибутку може ускладнити для стартапів заспокоєння інвесторів і підтримку діяльності.

Витрати на дослідження та розробки: Для розробки та вдосконалення продукту чи послуги часто потрібні значні початкові інвестиції.

Час виходу на ринок: Запуск продукту або послуги може зайняти багато часу, особливо якщо є регуляторні перешкоди, які потрібно подолати.

Прийняття ринку: Навіть після запуску може знадобитися деякий час, щоб ринок прийняв продукт і збільшився дохід.

Вплив технологічного прогресу на стартапи є значним і по-різному впливає на різні сегменти стартапу. Вплив можна побачити на бізнес-моделі, повсякденній діяльності, а також на позиції стартапів у порівнянні з конкурентами на ринку. У таблиці 3 показані потенційні наслідки:

Впровадження нових технологій у стартапи часто є великим викликом. Нові технології, такі як штучний інтелект, блокчейн та IoT, трансформують цифрову економіку. Однак перетворення цих технологій на життєздатні бізнес-рішення передбачає високі фінансові витрати, попит на кваліфіковану робочу силу та проблеми кібербезпеки. Розуміння поведінки клієнтів є ще одним серйозним викликом.

Управління швидкими темпами цифрової економіки може бути складним завданням для стартапів. Однак ось кілька стратегій, які можуть допомогти стартапам подолати цю проблему:

– Постійне дослідження ринку: Регулярний моніторинг тенденцій може допомогти стартапам не відставати від змін на ринку. Це можна зробити за допомогою веб-аналітики, відгуків клієнтів або новин галузі.

– Гнучкі робочі практики: Гнучкий підхід до роботи забезпечує гнучкість і адаптивність, що робить його ідеальним для ринку, що швидко змінюється. Для реалізації цього стартапи можуть використовувати такі методології, як Scrum або Kanban.

– Інвестиції в технології: Стартапи повинні бути готові інвестувати та впроваджувати технології, які можуть оптимізувати роботу та підвищити ефективність.

– Формування різноманітної команди: Різноразоманітна команда пропонує різні точки зору на зміни та потенційні рішення.

Висновки. Проведене дослідження дозволило визначити основні особливості ведення

інноваційного бізнесу в умовах цифрової трансформації економіки, а також сформулювати ефективні стратегії його розвитку.

Аналіз ключових тенденцій цифрової трансформації показав, що використання штучного інтелекту, Інтернету речей, хмарних технологій та блокчейну сприяє підвищенню ефективності бізнес-моделей, забезпечує гнучкість управління та персоналізацію клієнтського досвіду. Разом із тим, цифровізація призводить до зростання конкуренції та необхідності швидкої адаптації компаній до технологічних змін.

Дослідження сучасних бізнес-моделей, зокрема Freemium та Scrum, підтвердило їхню ефективність для цифрових підприємств. Модель Freemium сприяє залученню широкої клієнтської бази та оптимізації процесів монетизації, а методологія Scrum забезпечує гнучкість управління командами, швидке реагування на зміни та оптимізацію внутрішніх бізнес-процесів.

Аналіз викликів, з якими стикаються стартапи та традиційні бізнеси в умовах цифрової економіки, засвідчив, що головними пробле-

мами є гіперконкуренція, фінансові бар'єри, складність масштабування та необхідність постійного впровадження інновацій. Вивчення досвіду стартапів дозволило екстраполювати ці проблеми на функціонуючі компанії та визначити ефективні підходи до їх подолання.

Оцінка впливу цифрових технологій на конкурентоспроможність підприємств показала, що успішні компанії впроваджують комплексні стратегії цифрової трансформації, що включають автоматизацію бізнес-процесів, використання великих даних, персоналізацію взаємодії з клієнтами та застосування гнучких моделей управління. Розроблені рекомендації можуть бути використані для оптимізації стратегій цифрової трансформації та підвищення рівня інноваційної активності підприємств.

Отримані результати є основою для подальших досліджень, спрямованих на вдосконалення стратегій цифровізації бізнесу, оцінку ефективності цифрових бізнес-моделей у різних секторах економіки та розробку механізмів підвищення стійкості підприємств в умовах швидких технологічних змін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Краус Н. М., Краус К. М., Марченко О. В. Інноваційне підприємництво і цифровий бізнес: науково-економічна фіча розвитку та зміни в управлінні. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/10.pdf
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Davidson Rose. (24.08.2024). The Importance of Digital Transformation for Modern Businesses. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/importance-digital-transformation-modern-businesses-rose-davidson-auh7c>
4. Cézanne Cécile, Lorenz Edward, Saglietto Laurence. Exploring the economic and social impacts of Industry 4.0. URL: <https://journals.openedition.org/rei/8643>
5. Segal Troy, Kindness David, Perez Yariet. (June 11, 2024). Freemium: Definition, Examples, and Pros & Cons for Business. URL: <https://www.investopedia.com/terms/f/freemium.asp>
6. Wright Nicola. The rise of remote working: How to make the most of virtual teams. URL: <https://www.nigelfrank.com/insights/the-rise-of-remote-working-how-to-make-the-most-of-virtual-teams-in-tech/>
7. Шапошник А. О. Діджиталізація та її вплив на сервісні інновації. *Право та інноваційне суспільство: електронне наукове видання*. 2019. № 2 (13), 27–32. URL: [https://doi.org/10.37772/2309-9275-2019-2\(13\)-4](https://doi.org/10.37772/2309-9275-2019-2(13)-4).
8. Yang Xintong. Digital Transformation and Innovation Investments. *Advances in Economics and Management Research ICDEBM 2024*. Vol. 10, 2024. pp. 307–315. URL: <https://doi.org/10.56028/aemr.10.1.307.2024>.
9. Wang Z., Lin S., Chen Y., Lyulyov O., Pimonenko T. Digitalization Effect on Business Performance: Role of Business Model Innovation. *Sustainability*. 2023. 15(9020). URL: <https://doi.org/10.3390/su15119020>.
10. Sadigov, R., 2022. Impact of Digitalization on Entrepreneurship Development in the Context of Business Innovation Management. *Marketing and Management of Innovations*. <https://doi.org/10.21272/mmi.2022.1-12>.
11. Kibik O., Taran-Lala O., Saienko V., Metil T., Umanets T., Maksymchuk I. Strategic Vectors for Enterprise Development in the Context of the Digitalization of the Economy. *Postmodern Openings*. 2022. Vol. 13, Issue 2, pp. 384–395. URL: <https://doi.org/10.18662/po/13.2/460>.
12. Priadko, O., Chmil, H., & Olinichenko, K. (2024). Marketing coordination of innovative processes in the context of digitalization. *Scientific opinion: Economics and Management*. <https://doi.org/10.32782/2521-666x/2024-85-13>.
13. Iastremska, O., Rudych, A., Bumane, I., Hazukin, A., Zdolnyk, V., & Kukhta, P. (2024). Management of innovative development of enterprises in the conditions of digitalization: strategy modeling. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. URL: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-2/194>.

14. Burennikova, N., & Vishtak, I. (2024). Some aspects of strategic management of innovative development of industrial enterprises in the context of digitalization. *Innovation and Sustainability*. URL: <https://doi.org/10.31649/ins.2024.1.22.31>.

REFERENCES:

1. Kraus N. M., Kraus K. M., Marchenko O. V. Innovative Entrepreneurship and Digital Business: Scientific and Economic Features of Development and Changes in Management. *Efektivna Ekonomika*. 2020. No. 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/10.pdf.
2. Official Website of the State Statistics Service of Ukraine. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Davidson Rose. (24.08.2024). The Importance of Digital Transformation for Modern Businesses. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/importance-digital-transformation-modern-businesses-rose-davidson-auh7c>
4. Cézanne Cécile, Lorenz Edward, Saglietto Laurence. Exploring the economic and social impacts of Industry 4.0. URL: <https://journals.openedition.org/rei/8643>
5. Segal Troy, Kindness David, Perez Yariet. (June 11, 2024). Freemium: Definition, Examples, and Pros & Cons for Business. URL: <https://www.investopedia.com/terms/f/freemium.asp>
6. Wright Nicola. The rise of remote working: How to make the most of virtual teams. URL: <https://www.nigelfrank.com/insights/the-rise-of-remote-working-how-to-make-the-most-of-virtual-teams-in-tech/>
7. Shaposhnyk A. O. Digitalization and Its Impact on Service Innovations. *Law and Innovative Society: Electronic Scientific Edition*. 2019. No. 2 (13), pp. 27–32. URL: [https://doi.org/10.37772/2309-9275-2019-2\(13\)-4](https://doi.org/10.37772/2309-9275-2019-2(13)-4).
8. Yang Xintong. Digital Transformation and Innovation Investments. *Advances in Economics and Management Research ICDEBM 2024*. Vol. 10, 2024. pp. 307–315. URL: <https://doi.org/10.56028/aemr.10.1.307.2024>.
9. Wang Z., Lin S., Chen Y., Lyulyov O., Pimonenko T. Digitalization Effect on Business Performance: Role of Business Model Innovation. *Sustainability*. 2023. 15(9020). URL: <https://doi.org/10.3390/su15119020>.
10. Sadigov, R., 2022. Impact of Digitalization on Entrepreneurship Development in the Context of Business Innovation Management. *Marketing and Management of Innovations*. <https://doi.org/10.21272/mmi.2022.1-12>.
11. Kibik O., Taran-Lala O., Saienko V., Metil T., Umanets T., Maksymchuk I. Strategic Vectors for Enterprise Development in the Context of the Digitalization of the Economy. *Postmodern Openings*. 2022. Vol. 13, Issue 2, pp. 384–395. URL: <https://doi.org/10.18662/po/13.2/460>.
12. Priadko, O., Chmil, H., & Olinichenko, K. (2024). Marketing coordination of innovative processes in the context of digitalization. *Scientific opinion: Economics and Management*. URL: <https://doi.org/10.32782/2521-666x/2024-85-13>.
13. Iastremska, O., Rudych, A., Bumane, I., Hazukin, A., Zdolnyk, V., & Kukhta, P. (2024). Management of innovative development of enterprises in the conditions of digitalization: strategy modeling. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. URL: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-2/194>.
14. Burennikova, N., & Vishtak, I. (2024). Some aspects of strategic management of innovative development of industrial enterprises in the context of digitalization. *Innovation and Sustainability*. URL: <https://doi.org/10.31649/ins.2024.1.22.31>.